

La màgia de la comunicació

Vaig dir les meves primeres paraules en francès, vaig estudiar en anglès, m'he enamorat en català i ric en castellà.

Parlar, escoltar, escriure, intercanviar idees, transmetre un concepte, entendre un punt de vista o tot el contrari: entendre malament algú perquè s'han malinterpretat les seves paraules. Una cosa és segura: la llengua té poder, el de la comunicació.

Tots a la Terra tenim un mitja de comunicació, una llengua. No crec que la llengua ni l'origen de una persona puguin definir del tot un ser humà. Però cada cop que obro la boca per parlar, la primera cosa que em demana la gent és: "D'on ets?", "Tens un accent diferent, ets francesa, no?". Aquestes dues preguntes, les he escoltat i segueixo escoltant-les moltíssim!

La meva llengua materna és el francès. Vaig començar la meva vida parlant francès. No recordo les primeres paraules que vaig dir, però segons la meva mare va ser "*maman*". Finalment, no és tan exòtic, no? M'imagino que tot el món, sense parlar res de francès, pot entendre el sentit d'aquesta senzilla paraula. Us heu fixat en els nens jugant junts, quan encara no parlen? La comunicació, encara que no passi per les paraules, sembla molt senzilla: s'entenen perfectament! No sé ben bé què ens passa després, quan creixem, però resulta quasi impossible comunicar-se amb una persona que parla un altre idioma. La màgia que existia quan érem nens ha desaparegut! Però estic convençuda que aquesta màgia torna una mica cada vegada que aprenem un nou idioma.

És als 21 anys que vaig trobar a faltar parlar altres llengües diferents de la meva.

Vaig conèixer la meva parella, i era català. Llavors ni ell ni jo parlàvem la llengua de l'altre, però les ganes de comunicar-nos va superar-ho. Vam utilitzar una barreja de llenguatge de signes amb unes poques paraules d'anglès ben mal parlat. I ja era suficient. Junts vam crear la nostra llengua: *l'anglès-françalà*. A poc a poc, junts, vam aprendre a millorar i parlar anglès. I a aquesta llengua, al cap de dos anys, hi vam afegir altres llengües. Primer, la meva parella va aprendre francès a Gabon, a l'Àfrica. No era el francès de *Molière*, era el seu francès, tenyit d'accent africà. Al principi, només jo podia entendre'l, però, a poc a poc, va incrementar el seu vocabulari i la seva pronunciació.

Quan vam arribar a Barcelona, junts parlàvem anglès i francès, però encara jo no coneixia ni una paraula de castellà o de català. Recordo molt bé el dia que vaig pensar: "*he d'aprendre el castellà!*". Estava refredada a casa dels meus sogres. La mare de la meva parella em va demanar en castellà si estava "*constipada*". Em vaig posar vermella dient-li que no, que no estava "*constipada*", mentre esternudava! Ella insistia i repetia que sí! Estava clarament "*constipada*". No entenia per què em feia una pregunta tan personal! Però ho havia entès malament: en francès, "*constipada*" sona molt com "*constipée*", que significa *restreta*! Tot es va fer més clar quan la meva parella em va explicar finalment el significat d'aquesta paraula. Hi ha molts falsos amics entre castellà i francès, així que van passar moltes més situacions divertides i vergonyoses com aquesta, però aquest dia va ser el detonant per aprendre el castellà!

Doncs així, vaig decidir estudiar el castellà. No va ser fàcil aprendre l'idioma, però ho vaig aconseguir. Vaig estar tan orgullosa de mi mateixa, que vaig pensar que, també, podia aprendre

el català! Després de tot, era la llengua materna de la meva parella i volia comunicar-me amb les seves paraules. Així que vaig posar-me a estudiar el català.

En la meva vida, han passat moltes vegades que no entenia res de la gent que tenia al voltant. I amb moltes ganes de fer-me entendre i entendre els altres, vaig aprendre idiomes. Avui parlo francès, català, castellà i anglès. També conec algunes paraules d'eslovac, de dialectes africans, de portuguès i d'italià. I de debò em sento com si tingués superpoders! És com si tingués al cap un traductor automàtic que em deixés entendre llengües que abans eren incomprendibles! Si pogués parlar tots els idiomes, dialectes i llengües regionals, ho faria. Però no soc cap superheroïna i, de moment, hauré de fer amb les llengües que ja parlo. Demà espero poder parlar, escriure, llegir i descobrir altres llengües i els seus secrets.

Heu de saber una altra cosa: des que parlo altres llengües diferents de la meva, he fet tots els esforços possibles per perdre l'accent francès que tinc. Però no hi ha res a fer, segueixo tenint la sonoritat francesa! I sabeu què és el pitjor? És que ara, quan parlo francès, els meus familiars diuen que tinc l'accent castellà! Quin desordre! Amb els anys he entès que no importa tant l'accent. El que importa és l'esforç que fa la persona que parla i l'esforç que fa el que escolta. L'important és esforçar-se per comunicar-se.

En francès, quan una persona no troba la paraula exacte per expressar-se o que vacil·la per parlar, es diu que *"busca les seves paraules"*. Jo, sempre busco les meves paraules, perquè n'hi ha milers que s'entremesclen a dins del meu cap! I, òbviament, no són totes de la mateixa llengua... Així que abans de parlar és com fer un puzzle gegant: he de classificar i ordenar les paraules que arriben, he d'ajuntar-les entre elles, segons la llengua, i he d'escollir-les ben bé abans que surtin de la meva boca. No cal dir que si bec una copa de vi, la cosa encara es fa més difícil i més divertida! Però l'esforç val la pena perquè, amb aquestes llengües, he ampliat les meves terres d'exploració i les cultures que puc comprendre. Això és el poder de la llengua.

Ara que hi penso, les llengües que parlo o que amb prou feines parlo, diuen moltíssim de la meva història. Algunes paraules em fan viatjar a les ciutats on vaig viure o als llocs que vaig visitar; altres paraules em fan creure les persones que vaig conèixer i algunes expressions em fan tornar a enamorar-me de les persones que estimo.

Soc francesa però avui ja no sé quina llengua em defineix millor. Pot ser que m'expressi millor en francès, la meva llengua materna; però en la vida quotidiana, utilitzo una barreja de diversos idiomes per fer-me entendre. A vegades no trobo la paraula perfecta per expressar el que vull dir en un idioma i, doncs, sense vergonya, robo una paraula a una altra llengua! Pot ser que no sigui una manera ben bé acadèmica de parlar però és la meva llengua, internacional, sense frontera, sense límit. I he de dir que és molt divertit jugar amb les paraules.

Crec que aprendre un nou idioma és com una gimnàstica: el cervell s'acostuma a aprendre'l i ho fa cada vegada més ràpid. Però com la gimnàstica o qualsevol esport, s'ha de practicar: cada matí faig abdominals en francès, flexions en català, glutis en anglès i estiraments en castellà!

Aaaiii... Llengües de la meva vida, us estimo molt. Sé que sovint maltracto les vostres paraules, però ho faig sense voler, sense poder-ho fer d'una altra manera. Sento oblidar a vegades paraules de la meva llengua materna, sento espatllar frases en castellà, sento canviar l'entonació del català i sento inventar-me expressions en anglès. Però avui us faig aquesta declaració d'amor: paraules de tots països, us estimo amb tot el meu cor. Aquesta declaració, l'he fet en

català però he de reconèixer que, mentre escrivia, m'han passat pel cap milers de paraules d'altres idiomes!

No deixaré que s'escapi la màgia de la comunicació, seguiré parlant les llengües del món...